

A deviáns veszélyeztetettség prognosztikai skálája (módosított)

Illyés Sándor (szerk): 1988. Veszélyeztetettség és iskola, Tankönyvkiadó, Budapest
c. tanulmánygyűjtemény megfelelő fejezetének felhasználásával a skála
tartalmának és pontértékeinek módosítását végezte - © Szitó Imre, 1991.

Nyp. = nyerspont - A nyerspont oszlopba beírjuk a súlypont értéket, ha a gyerek
családi háttérében vagy viselkedésében az adott jellemző létezik

I. Háttérfaktorok		Súly	Nyp
1.	<i>Családi háttér</i>		
	Alacsony iskolázottság (nincs szakképesítés szakmunkásképzőben sem)	1	
	Átlag alatti lakáskörülmények	2	
	Átlag alatti jövedelem	3	
	Ideg- elmebetegség a családban	3	
	Munkanélküliség valamelyik családtagnál	4	
	Bűncselekmény valamelyik családtagnál	5	
2.	<i>Formális családstruktúra</i>		
	Újraházasodás	1	
	Elváltak	2	
	Veszekedések, a válást tervezik	3	
	Egyik szülő meghalt	4	
	Egyedülálló szülő változó partnerekkel	4	
	Egyik szülő börtönben	5	
3.	<i>A család érzelmi atmoszférája</i>		
	Túlvédő, túlféltő	1	
	Nyílt konfliktusok	2	
	Rejtett konfliktusok (érzelmek elnyomása)	3	
	Indulatkitörés majd kedvesség váltakozása	3	
	Rideg, kedvességet nem nyilvánítanak	4	
	Érzelmileg széteső	5	

4.	<i>Bánásmód – nevelés</i>		
	Túlkövetelő, alaptalan magas mércék	1	
	Érzelmileg zsaroló (bűntudatot kelt, szeretetét megvonja)	2	
	Túlengedékeny, nem követel, kényeztet	3	
	Kiszámíthatatlanul szigorú vagy engedékeny	3	
	Elhanyagoló	4	
	Brutális fizikai bántalmazás	5	
5.	<i>Betegségek a családban</i>		
	A szülő fekvőbeteg (hónapokig)	4	
	Alkoholista	5	
	<i>I. Háttérfaktorok összege</i>		

II. Közvetlen faktorok		Súly	Nyp
1.	<i>Iskolai magatartás, teljesítmény</i>		
	Őszintétlen	1	
	Évismétlő, túlkoros	2	
	Tanórán rendbontó, ellenszegülő	3	
	Hiperaktív	3	
	Fizikailag agresszív	4	
	Verbálisan agresszív (trágár, fenyeget, ugrat)	4	
	Rendszeresen igazolatlanul hiányzik	5	
2.	<i>Viselkedése a kortárs csoportban</i>		
	Áldozat, bűnbak	1	
	Bohóckodó, feltűnést kereső	2	
	Magányos, peremhelyzetű	3	
	Szabályok ellen lázadó csoport tagja	4	
	Szabályok ellen lázadó csoport vezetője	5	
3.	<i>Szokások</i>		
	Akciófilmek rendszeres nézése	1	

	Akciójátékok rendszeres játszása médián	2	
	Lázadó együttesek, depresszív zenék rajongója	2	
	Elhanyagolt, gondozatlan	3	
	Szabadidőben rendszeresen unatkozik	4	
	Szexfilmek gyakori nézése	4	
	Felnőtt viselkedés utánzása (dohányzás, kávé, alkohol)	5	
	<i>II. Közvetlen faktorok összege</i>		

III. Megfigyelhető személyiségvonások		Súly	Nyp
1.	<i>Értékek, ideálok</i>		
	Legfontosabb érték, hogy gazdag legyen	6	
	Agresszív akcióhősök követése, „macho” stílus	8	
	Inkább rövid életet élni, de azt örömeiben	8	
	Mindenáron kitűnni, híresnek lenni, szabálysértés árán is	9	
	Túlhajtott függetlenségigény (Senkinek semmivel nem tartozom, a magam ura vagyok.)	10	
2.	<i>Érzelmek, szocializáltság</i>		
	Magas szorongás	6	
	Depresszió	7	
	Impulzív reakciók (meggondolatlan, kiszámíthatatlan cselekedetek)	8	
	Gyermekes befolyásolhatóság, sodródás	9	
	Csoporthatásra vandalizmus, brutalitás	10	
	<i>III. Megfigyelhető személyiségvonások összege</i>		

--	--	--	--

IV. Predeviáns tünetek		Súly	Nyp
	Kisebb gyerekek megfélemlítése, bántalmazása, állatkínzás	10	
	Alkalomszerű drogfogyasztás	11	
	Alkalomszerű kisebb lopások üzletben, iskolában	12	
	Fenyegetőzés öngyilkossággal	12	
	Szexuális kapcsolat 14 éves kor előtt	12	
	Kortárs kényszerítése hetero- vagy homoszexuális kapcsolatra	14	
	Aluljárókban, tereken, bevásárlóközpontokban lődörgés	16	
	Kapcsolat galeritagokkal	18	
	Ismétlődő csavargás éjszakai kimaradással	20	
	<i>IV. Predeviáns tünetek összege</i>		

Kiszámítás

A Háttérfaktorok és a Közvetlen faktorok (I. és II:) esetében minden faktorcsoporthoz,

ha csak egy faktor szerepel = nyerspontérték

ha két faktor szerepel = nyerspont + 5 pont

három vagy több faktor esetén = nyerspont + 15 pont

Az ily módon összesített pontérték az alappontérték. (A)

Amennyiben a predeviáns tünetek nincsenek bejelölve, akkor az alappontérték egyben a végleges pontérték.

A végleges pontérték kiszámítása predeviáns tünetek esetén:

Predeviáns tünetek pontértéke (P)	Végleges pontérték kiszámítása (V)
1 -36	$V = A + P$
37 - 75	$V = 1,3 * (A + P)$
76 - 99	$V = 1,5 * (A + P)$

100 – tól

$$V = 1,8 * (A + P)$$

Jóslás:

	Végleges pontérték	Prognózis (jóslás)
I.	15- 60	Iskolai beavatkozást igénylő veszélyeztetettség
II.	61 - 150	Szakvizsgálat indokolt
III.	151 - 230	Deviáns tendenciák
IV.	231 - 390	Deviáns veszélyeztetettség
V.	391 -	Súlyos deviáns veszélyeztetettség